

O Matke nášho Vykupiteľa

26. mája 2024 + Cirkev

„Pri Ježišovom kríži stála jeho Matka,“
(Jn 19,25)

Diego Velázquez, *Korunovacia Panny Márie*

zdroj: wikimedia commons / Prado

Dve nebeské telesá udržujú a spravujú našu zem: slnce a mesiac. Slnce svojou príťažlivosťou udržiava zem vo vesmíre, delí čas na deň a noc, na jar, leto, jeseň, zimu. Teplo slnka skyprí zem a zúrodní ju, i rastliny od slnka dostávajú svoju najkrajšiu ozdobu, kvety. Ale i mesiac koná veľký vplyv na našu zem, ako dobrý priateľ stále ju sprevádza, svojím milým svetlom uľavuje postrach nočnej temnosti. Mesiac upravuje beh vetrov, svojou týždennou zmenou spôsobuje raz suché, raz daždivé počasie.

Tieto dve nebeské telesá pádne znázorňujú nad nami stojace dve nebeské mocnosti, pretože na oblohe nášho duchovného života tak sa javia Pán Ježiš a Panna Mária, ako slnce a mesiac. Ježiš je slnkom nášho večného spasenia. Od neho pochádza svetlo viery, teplo lásky a sila siedmich sviatostí. Akákoľvek доброта alebo dokonalosť je v nás, tá všetka pochádza z Ježišovho Srdca do nášho. I Panna Mária činí veľký vplyv na náš život, ako mesiac zem, tak i Panna Mária sprevádza nás. Ona je útočiskom hriešnikov, ochranou veriacich, pomocnicou kresťanov. Z Božieho nariadenia Ona musela brať podiel na vykupiteľskej úlohe Pána Ježiša, preto takto vzdycháme k Nej: „Matka Spasiteľa, oroduj za nás!“ Táto naša prosba je nie púhym slovom alebo prázdny namýšľaním, lež pravdou, svätou skutočnosťou, o čom sa presvedčíte z dnešnej mojej kázne. Počúvajte!

1. V duchu zaletím ďaleko do starodávnych časov, postavím sa do niekdajšieho čarokrásneho chrámu kráľa Šalamúna v Jeruzaleme, z ktorého neostal kameň na kameni. Blízko tohto chrámu stál výchovný ústav, sťa jeden kláštor, v ktorom vychovávali sa dievčatá venované Božej službe. Učili ich rôznym ručným prácam a pri pobožnostiach v Chráme ony spievali žalmy. Sem, do tohto výchovného ústavu dali aj Joachim a Anna svoju trojročnú dcérku Máriu. Tým splnili svoj sľub, lebo túto dcérku v starobe obdržali od Boha.

Maria zo zvláštnej milosti Božej bola obdarená zrelým rozumom a nielenže neplakala kvôli tomu, ale s plesajúcim duchom ponáhľala sa pätnástimi schodmi k oltáru a padnúc na tvár posvätnými citmi svojej nevinnej hrude obetovala sa Pánu Bohu v obeť večnú. Zbožné podanie zachovalo z detstva Panny Márie mnoho milých pamiatok, medzi iným to, že Ona vedela najkrajšie spievať, Ona modlila sa najzbožnejšie, Ona bola najhanblivejšou, najponíženejšou a najhorlivejšou medzi svojimi družkami. Jej ručné práce boli najpodarenejšie, v pradení a vyšívaní bola ozajstnou umelkyňou.

V svojej svätej samote mnoho premýšľala o tom, čím by mohla priniesť Pánu Bohu hodnú obeť. Vstala o polnoci, kľakla pred oltár a tak vrúcnou láskou, akou len mohla, sedmorakú prosbu predniesla Bohu. Prvou prosbou žiadala, aby mohla milovať Boha celou silou svojej duše. Po druhej prosila, aby milovala každého a všetko, čo sa Bohu líbi. Ďalej prosila od Pána Boha, aby Jej dal dar čistoty, poníženosti, trpezlivosti a prívetivosti. Ale zvlášť o to prosila, aby mohla sa dožiť času, keď bude žiť tá najblahoslavenejšia Panna, z ktorej sa má narodiť Mesiáš. Prosila, aby Jej Pán Boh chránil oči, ktorými by mohla zbadáť Mesiáša, ruky, na ktorých by Ho nosila, lono, na ktorom by Ho kojila a nohy, na ktorých by za Mesiášom chodila. Učinila sľub, že z úcty k tejto Panne i Ona si zachová panenstvo, vstúpi k Nej do služby a neopustí Ju, hoc by musela s Ňou pochodiť celý svet.

Kto by si bol pomyslel, Mária najmenej, že spomedzi toľkých miliónov žien Ona bude tou šťastnou vyvolenou, ktorá prinesie Spasiteľa na svet?

Neuplynulo veľa času, ako odletel z Jej úst tento po Spasiteľovi túžiaci vzdych, hľa, stál pred Ňou archanjel Gabriel, aby Jej dal na vedomie odkaz Najsvätejšej Trojice, že práve Ona je tou Pannou, na ktorú priam teraz myslela. Vysvetlil Jej: nech sa nebojí, nebude Jej potrebné panenský sľub zrušiť, lebo bude síce Matkou, ale neprestane byť Pannou, bez muža počne a porodí Syna Božieho.

Čo slovo, to zázrak. A táto mladá, skromná Panna nazaretská porozumie tomuto zázraku, pochopí jeho cieľ a príčinu. Ukloní sa pred anjelom, len toľko hovorí: „Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova.“ (Lk 1,38). Na to anjel zmizol a sv. Duch zoslal svoju silu do panenského lona Máriinho, aby Ju učinil Matkou a aby dal život dieťaťu.

Toto Dieťa je druhá božská osoba, jednorodený Syn Boží, ktorý má vykúpiť svet.

Zvláštne jasná veľká hviezda skvie sa nad Betlehemom, anjelský spev ozýva sa pri Ježišových jasličkách, pastieri prichádzajú klaňať sa malému Ježišovi. Milostiplná Panna nepýta sa hviezd – Prečo sa dnes tak jasne skviete? Nedožaduje sa od anjelov – Komu znie vaša nebeská pieseň? Nehovorí pastierom – Prečo si kľakáte pred mojím Dieťaťom? Prečo sa klaniate tomuto maličkému Nemluvňatku? Dobre vedela, že to Dieťa je Syn Boží, ktorý stal sa človekom, aby vykúpil svet.

Židovský kráľ Herodes bojí sa pred Ježišom o svoju kráľovskú korunu, lebo podľa mylného vysvetľovania židovských zákonníkov sa nazdáva, že Mesiáš bude i židovským kráľom. Preto rozkáže vojakom vyhľadať

Ježiša, ale Panna Maria pred hnevom krvilačného kráľa uteká i s Dieťaťom do Egypta. Nik nevie, že Spasiteľa sveta hľadajú na smrť, len Ona so svojím panenským Ženíchom, sv. Jozefom chráni Syna Božieho pred smrtonosnou dýkou ukrutného tyrana.

Na Zelený štvrtok v noci zrada, umučenie, smrť číha na Ježiša. Učeníci spia, priatelia Ho opustia. Kde si, Lazár, ktorého vzkriesil z mŕtvych, nemáš ani slovička na obranu Ježiša? Kde ste nemí, hluchí, chromí, nemocní, ktorých uzdravil? Kde ste dcéry jeruzalemské, synovia izraelskí, ktorých krmil a učil? Prečo neprichádzate oslobodiť svojho najlepšieho priateľa? Nuž, ktože je s Tebou v hodine nešťastia, drahý môj Ježiš? Nikto, iba Jeho milá Matka, Preblahoslavená Panna Mária.

Na ceste umučenia len Ona jediná sprevádza Ho z nohy na nohu, z kroka na krok. S plačom ide za Ním ku Kajfášovi a Pilátovi. Ta ide, kde Ho bičujú, trním korunujú. Nasleduje Ho, kde Mu kríž kladú na plecía, kde padá pod ťarchou kríža. Vystúpi na Kalváriu, kde stojí pod krížom svojho drahého Syna. Nebo videlo toto strašné divadlo a zamračilo sa. Zem videla skon Božieho Syna a zatriasla sa. Maria tam pod krížom však nezlomne stojí, veľká je Jej bolesť ako more, ale nebúri sa. Hľadiac na túto Jej duševnú veľkosť volám s prorokom: „K čomu ťa pripodobním? K čomu prirovnám, dcéra jeruzalemská?“ (Nár 2,13). Väčšia si od anjelov, šťastnejšia od mučeníkov, slávnejšia od všetkých svätých, lebo Ty si Matkou Ježiša Krista, keď Ťa Boh učinil Jeho Matkou, učinil Ťa i Spoluvykupiteľkou sveta.

Keď náš božský Vykupiteľ visel na kríži a uzrel pod krížom stáť svoju drahú Matku i svojho miláčika apoštola Jána, vtedy Jánovi do opatery poručil svoju Matku volajúc z kríža: „Hľa, tvoja matka“ a k Panne Márii zvolal: „Žena, hľa, tvoj syn“ (Jn 19,26–27). V sv. Jánovi všetci stali sme sa duchovnými dieťkami Panny Márie a Ona našou nebeskou Matkou. Tam pod Kristovým krížom nás zrodila v hrozných bolestiach. My Slováci, ako ubolený, rôznymi krivdami sužovaný národ tejto bolestnej Matke nebeskej postavili sme sa pod ochranu, od starodávnych čias ctíme Sedembolestnú Pannu Máriu, ako zvláštnu Patrónku našej milej slovenskej vlasti. Túto našu úctu schválil roku 1827 Svätý Otec pápež Benedikt XIII. v Ríme a roku 1927, teda o sto rokov neskôr, Pius XI. povolil, aby sme my Slováci k loretánskym litániám mohli pridať zvláštnu modlitbu k Sedembolestnej Matke Božej ako Patrónke Slovenska.

Utekajme sa vždycky s detinskou dôverou k tejto láskavej, sústrasti plnej svojej Matke; k Jej k nohám skladajme všetky svoje žiale a bôle; u Nej nájdeme útechu v útrapách života, Jej príklad dodá nám posily, aby sme vytrvali v bojoch tohto sveta, Ona zachovala slovenský národ v minulosti, Ona nedá zahynúť vernej svojej slovenskej rodine v budúcnosti. Amen.

Text kázne vyšiel pôvodne v knihe Katechizmus v kázňach, IV. zväzok, ktorú napísal Jozef Baráczius, farár v obci Maklár (Hevešská župa, dnešné Maďarsko), knihu preložil do slovenčiny slovenský kňaz Viktor Milan, farár v obci Krivá na Orave a knižne vydal v Ružomberku 1929; pre uverejnenie na stránke Christianitas.sk bola kázeň ešte mierne upravená redakciou.

URL adresa článku: <http://christianitas.sk/o-matke-nasho-vykupitela/>